



Minister Zdrowia

DBR.050.2.2025.JB
Warszawa, 22 lutego 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7679 Pana Posła Patryka Jaskulskiego, w sprawie bezpieczeństwa ratowników medycznych, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Na wstępie wskazać należy, że w zespołach ratownictwa medycznego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM) oprócz ratowników medycznych swoje zadania wykonują także lekarze, pielęgniarki i kierownicy nie posiadający wykształcenia medycznego. Dlatego działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa powinny odnosić się do wszystkich członków tych zespołów.

W styczniu br. powołany został zespół złożony z przedstawicieli Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Administracji i Spraw Wewnętrznych, Policji oraz reprezentacji ratowników medycznych i innych grup, który ma na celu wypracowanie dodatkowych rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo ratowników medycznych, m.in. w oparciu o postulaty środowisk ratowniczych.

Zintensyfikowanie współpracy z ww. instytucjami w kontekście bezpieczeństwa osób wykonujących zawód medyczny w systemie PRM obejmuje kilka kluczowych obszarów, a są to między innymi kwestie dotyczące:

- egzekwowania kar za przestępstwa wobec medyków oraz zaostrzenia przepisów prawnych w tym zakresie,
- wzmocnienia ochrony prawnej,
- możliwości odbywania cyklicznych szkoleń z samoobrony i technik deeskalacyjnych,
- usprawniania Systemu Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego w zakresie zgłaszania incydentów niebezpiecznych,
- wdrożenia kamer nasobnych/wideorejestratorów,
- wyposażenia członków zespołów ratownictwa medycznego w dodatkowe środki ochrony osobistej (w tym kamizelki nożoodporne),
- wsparcia psychologicznego.

Spotkania zespołu będą się odbywały do czasu osiągnięcia możliwie najlepszych rozwiązań dla zapewnienia bezpieczeństwa członkom zespołów ratownictwa medycznego.

Jednocześnie, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2025 r. poz. 91) osoba udzielająca pierwszej pomocy albo

kwalifikowanej pierwszej pomocy, osoba wchodząca w skład zespołu ratownictwa medycznego, osoba udzielająca świadczeń zdrowotnych w szpitalnym oddziale ratunkowym, dyspozytor medyczny podczas wykonywania swoich zadań, wojewódzki koordynator ratownictwa medycznego wykonujący zadania, o których mowa w art. 29 ust. 5, oraz krajowy koordynator ratownictwa medycznego wykonujący zadania, o których mowa w art. 20a ust. 3, korzystają z ochrony przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17) dla funkcjonariuszy publicznych.

Już cztery lata temu¹ Ministerstwo Zdrowia skierowało do Ministerstwa Sprawiedliwości prośbę o podjęcie działań mających na celu ochronę członków zespołów ratownictwa medycznego udzielających świadczeń zdrowotnych w nagłych stanach zagrożenia życia poprzez podejmowanie z urzędu postępowań w sprawach związanych z agresją skierowaną przeciwko członkom ZRM. Kwestia zapewnienia wzmożonej ochrony prawnej członków ZRM została w pełni poparta przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Zrównanie statusu członków ZRM pod względem ochrony prawnokarnej z funkcjonariuszami publicznymi oznacza także, że członkowie ZRM objęci są szerszą ochroną, poprzez włączenie aktów skierowanych przeciwko nim do grupy szczególnych typów przestępstw, w których pokrzywdzonymi są funkcjonariusze publiczni (np. art. 223 k.k. – napaść na funkcjonariusza publicznego). Ściganie takich czynów odbywa się z urzędu, bez konieczności wystosowywania przez pokrzywdzonego prywatnego aktu oskarżenia.

W odniesieniu do możliwości wdrożenia monitoringu nasobnego, Ministerstwo Zdrowia dokonało analizy potrzeb i możliwości w zakresie wprowadzenia systemu monitoringu wizyjnego, czyli kamer nasobnych w ZRM. W tym celu w 2018 r. zobowiązano urzędy wojewódzkie do przekazywania comiesięcznych informacji na temat aktów agresji wobec członków ZRM. Informacje te zbierane były od czerwca 2018 r. do grudnia 2019 r. Ostatecznie przepisy sankcjonujące kamery nasobne w ZRM nie zostały wprowadzone z uwagi na negatywne stanowisko Urzędu Ochrony Danych Osobowych, który podnosił możliwość ujawnienia na nagraniach danych wrażliwych o uczestnikach zdarzenia, dotyczących m. in. ich wizerunku i stanu zdrowia.

Zgodnie z postulatami środowiska ratowniczego, rozmowy w powyższym zakresie zostaną wznowione podczas prac zespołu ds. bezpieczeństwa RM. Trzeba jednak podkreślić, że mówimy tutaj o nagrywaniu głosu i wizerunku pacjentów, którzy mogą mieć uzasadnione zastrzeżenia co do takiego postępowania w trudnej, a często intymnej sytuacji. Kontrowersje budzi też brak możliwości uzyskania zgody na nagrywanie osób, które ze względu na swój stan nie mogą takiej zgody wyrazić w sposób świadomy. Stanowisko samych ratowników medycznych odnośnie stosowania kamer nasobnych jest również niejednoznaczne.

Od 20 grudnia 2019 r. na tabletach wykorzystywanych przez zespoły ratownictwa medycznego w celu obsługi zdarzeń w Systemie Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM) wprowadzono przycisk „POMOC”. Jest to funkcjonalność, która w przypadku bezpośredniego zagrożenia pozwala kierownikowi zespołu z poziomu uruchomionej aplikacji powiadomić dyspozytora medycznego o potrzebie natychmiastowej pomocy. Jednocześnie dyspozytorzy medyczni, którzy otrzymali to powiadomienie (dyspozytor główny, zastępca oraz dyspozytorzy wysyłający w danej dyspozytorni medycznej) są zobowiązani do potwierdzenia odebrania komunikatu oraz do podjęcia określonych działań zmierzających do udzielenia pomocy ZRM, czyli np. wezwania Policji na miejsce zdarzenia.

W ramach procedowanej obecnie nowelizacji ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym (UD 43) Ministerstwo Zdrowia zaproponowało ujęcie w niej przepisów zobowiązujących dysponentów zespołów ratownictwa medycznego do zapewnienia realizacji szkoleń z samoobrony i technik deeskalacyjnych dla członków zespołów.

¹ pismem z dnia 25 stycznia 2021 r., znak: ROR.520.1.3.2020.JB

Ponadto, członkom ZRM zostanie zapewnione wsparcie psychologiczne obejmujące:

- 1) prewencję skutków stresorów zawodowych;
- 2) poradnictwo i pomoc psychologiczną w zakresie problemów psychologicznych wpływających na dobrostan psychiczny członków zespołów ratownictwa medycznego;
- 3) interwencje psychologiczne w sytuacjach kryzysowych.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa członków ZRM, trwają również prace nad rozszerzeniem obowiązkowego wyposażenia ambulansów o dodatkowe środki ochrony osobistej w postaci kamizelek nożoodpornych. Dodatkowo, planowane są prace nad określeniem w przepisach zakresu współpracy członków ZRM z m.in. Policją w przypadku wyjazdów do pacjentów agresywnych, bez względu na czynnik, który wywołał tę agresję. W mediach społecznościowych udostępniona została kampania informacyjna o systemie Państwowe Ratownictwo Medyczne. Kampania ma na celu pokazanie pracy wykonywanej przez członków ZRM oraz przybliżenie społeczeństwu wyzwań, z jakimi wiąże się ta praca. Zostanie w niej również zawarta zachęta do zachowań polegających na okazywaniu szacunku dla osób powołanych do niesienia pomocy medycznej osobom w stanie nagłym.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że kwestia zaostrzenia kar za napaść na członków ZRM, jak również orzecznictwa sądów w tym zakresie pozostaje poza właściwością Ministra Zdrowia.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Marek Kos
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/